

PROTOKOLL

2024-09-17

STYRELSEN FÖR HÖJE Å VATTENRÅD

Tid & datum: kl 09:00 – 12.00 , tisdagen den 17 september 2024

Plats: Diamanten plan 1, Kristallen, Lund

Bilagor: **3.1:** Höje å åtgärdsprogram – Aktuella åtgärder
3.2: Nivåmätningar Höje å 2023
3.3: LONA Flödesreglering slutrapport
3.4: Hantering av dräneringar
7.1: Ernst & Young momsutredning
7.2: Budgetuppföljning

Närvarande

Ordinarie:	Carl von Friesendorff	Lunds kommun	
	Björn Abelson	Lunds kommun	
	Pierre Lindberg	Staffanstorps kommun	
	Sara Ripa	Svedala kommun	
	Lena Fällström Törnered	VA SYD	
	Marianne Blad	Dikningsföretagen	Lämnande 11:35
	Henrik Tham	Areella näringar	
	Lars-Göran Lillvik	Ideella naturvården	

Ersättare:

Eleni Rezaii Liakou	Lunds kommun	Lämnade 11:15
Istvan Ulvros	Lunds kommun	
Petra Bergquist	Staffanstorp kommun	
Ambjörn Hardenstedt	Svedala kommun	
Bodil Nilsson	Areella näringar	
Lotta Brodin	Industri/övriga verksamhetsutövare	
Leif Runeson	Ideella naturvården	

Adjungerande:

Jesper Persson	Lunds kommun
Helena Björn	Lomma kommun
Elin Svensson	Vattenrådets kansli
Isak Nyborg	Vattenrådets kansli
Christoffer Bonthron	Vattenrådets kansli
Rebecka Nilsson	Ekologigruppen

Ärenden:

Upprop förrättas

Val av justeringsperson

Protokoll från föregående möte 2024-04-23 och konstituerande styrelsemöte 2024-05-29

Dagordningen

Punkt 6.1 om upphandling för recipientkontroll läggs till.

Styrelsen beslutar:

- att välja Sara Ripa till justeringsperson
- att lägga protokollet till handlingarna, samt
- att godkänna dagordningen

1. Anmälningar

Åtgärdsprogram

2024-04-29 Beslut om stöd Sparbankstiftelsen Finn– VattenAtlas översvämningskartering

2024-04-30 Slutredovisning LONA flödesreglerande åtgärder

2024-05-03 Beslut om stöd Sparbankstiftelsen Färs & Frosta – VattenAtlas översvämningskartering

2024-05-06 Beslut om stöd Sparbankstiftelsen 1826 – VattenAtlas översvämningskartering

2024-05-08 Beslut om stöd Sparbankstiftelsen Gripen– VattenAtlas översvämningskartering

2024-05-08 Beslut om stöd Sparbankstiftelsen Skåne – VattenAtlas översvämningskartering

2024-05-15 Tilläggsbeställning konsulttimmar

2024-07-08 Beställning entreprenad Gullåkra mosse

2024-07-16 Beslut om slutgiltigt stöd för LONA flödesreglering

2024-08-09 Besiktningsprotokoll trädplantering Önnerupsbäcken & Lunnarp

2024-08-12 Anmälan om vattenverksamhet – Offgrid pumplösning

2024-08-19 Rapport Nivåmätningar Höje å 2023

2024-08-19 Tilläggsbeställning ÄTA 1 – Gullåkra mosse

Recipientkontroll

2024-04-16 Månadsrapport recipientkontroll

2024-04-17 Årsrapport 2023 recipientkontroll

2024-05-30 Månadsrapport recipientkontroll

2024-07-30 Månadsrapport recipientkontroll

2024-08-19 Månadsrapport recipientkontroll

Vattenförvaltning/övrigt

2024-04-16 Remiss – Detaljplan för Skönabäck 1:8 m.fl, Skurups kommun – samrådshandlingar
2024-04-22 Verksamhetsberättelse ÖVF 2023
2024-04-25 Samrådsyttrande - Lomma kommuns vattentjänstplan
2024-04-29 Samrådsyttrande – Lunds kommuns översiktsplan
2024-04-29 Samrådsyttrande - Detaljplan Skönabäck 1 8 m. fl
2024-04-30 Revisionsberättelse 2023
2024-05-22 Samrådsyttrande – Staffanstorps kommun vattentjänstplan
2024-06-03 Beslut om årligt samverkansbidrag från Vattenmyndigheten till Höje å vattenråd
2024-06-20 Samrådsyttrande - Detaljplan för Borgeby 15 22 m fl i Borgeby, Lomma kommun
2024-07-07 Uppdragsbrev för E & Y - Utredning av momshanteringen
2024-08-13 Samrådsyttrande - Program till detaljplaner Science Village Lunds kommun
2024-09-02 Samrådsyttrande – Träd längs med vattendrag – Länsstyrelsen Skåne

Arbetsutskott

2024-04-19 Protokoll från extrainsatt AU
2024-09-04 Protokoll från AU

Styrelsen beslutar

- att lägga anmälningarna till handlingarna

3. Åtgärdsprogram

3.1 Höje å åtgärdsprogram 2022–2024 Bilaga 3.1

Rebecka Nilsson lämnade lägesrapport för pågående arbete inom Höje å åtgärdsprogram.

Gullåkra mosse

Entreprenadarbetet är i gång med att föra in täta lermassor för att anlägga en vall i mossen. Tilläggsbeställningar på ÄTA har behövts göras för att åtgärda problemet med att massor under vallen som tryckts ut i närliggande dike, vilket gör att det krävs mer massor.

Bevattningsvåtmark Fjelle 19:10

Projektering pågår och anmälan om vattenverksamhet håller på att tas fram. Bevattningsvåtmarken kommer pumpa in vatten från Önnerupsbäcken och kommer användas till droppbevattning för sina äpplen. Styrelsen för Kiviks musteri är väldigt positiva för åtgärden då de våtmarken även kommer kunna användas som ett besöksmål för gårdens gäster.

Tvästegsdike Lilla Bjällerup

Besked inväntas om en eventuell huvudförhandling för att gå vidare med projektet.

Infiltrationsanläggning Alberta

Anmälan om vattenverksamhet är inskickad där tanken är att en solpump ska användas för att ta upp vatten från en våtmark och sedan låta det infiltrera över en lutande yta.

KMV pilotprojekt

Biotopkartering har genomförts i Önnerupsbäcken och pågår nu i Olstorpsån. Därefter återstår Björkesåkraån. Dialogmöten för samtliga områden ska hållas under hösten. Länsstyrelsen har tagit prover på kiselalger i Olstorpsån och Björkesåkraån, och ska ta prover i Önnerupsbäcken. Kiselalger används för att bedöma hälsotillståndet i vattendraget.

Nya potentiella projekt

- **Fördröjning Annehem**
Lunds kommun har bitt Vattenrådet om hjälp med att anlägga en fördröjningsdamm norr om Lund. Intill området planeras också flyttning av konstgräsplaner från Smörlyckan, som nu behöver ge plats åt sjukhusområdet.
- **Vallkärrabäcken helhetsgrepp**
Vattenrådet tar ett helhetsgrepp och VA Syd tar kortsiktiga åtgärder.

Styrelsen beslutar

- *att godkänna fortsatt arbete enligt redovisad planering, samt*
- *att lägga informationen till handlingarna*

3.2

Nivåmätningar Höje å 2023

Bilaga 3.2

Rebecka Nilsson presenterade resultaten från nivåmätningarna i Höje å och nämnde att 2023 var ett ovanligt nederbördsrikt år i Lund, med totalt 921 mm regn, vilket är betydligt mer än normalperiodens genomsnitt på 676 mm mellan 1991 och 2020. Den högsta dygnsnederbörden uppmättes till 60 mm, vilket inträffade under stormen Hans den 6 augusti.

Den 18 oktober 2023 inleddes mätning av vattennivån vid en ny mätstation vid Lomma kyrka. Den 17 november samma år registrerades det högsta flödet hittills på 14,5 m³/s, tillsammans med en vattennivå på 2,3 meter över havet. Lomma kommun har också stärkt övervakningen av havs- och ånivåer genom att installera en havsnivåmätare i hamnen.

Rebecka förklarade att vattennivån vid Lomma kyrka tydligt påverkas av havsnivån; när den högsta havsnivån inträffar, sammanfaller detta med den högsta vattennivån vid kyrkan. Effekten av havsvatten minskar ju längre uppströms man kommer, men den kan fortfarande märkas ända upp till E6. För att bromsa flödet av havsvatten har kommunen valt att minska rensningen av ån, vilket har skapat missnöje bland markägare. Kommunen har dock betonat behovet av mer data för att ge konkreta svar och understryker vikten av att förklara för markägarna varför denna åtgärd vidtas. Dessutom är det avgörande att undvika muddring, eftersom det kan leda till att musslor hamnar på stranden och dör.

Styrelsen beslutar

- *att godkänna rapport från nivåmätningar 2023 och publicera på hemsidan, samt*
- *att lägga informationen till handlingarna*

3.3

LONA Flödesreglering slutrapport

Bilaga 3.3

Isak presenterade slutrapporten som handlar om förbättring av flödesregleringen i befintliga dammar. Han nämnde att sedan vattenrådet bildades har cirka 90 våtmarker anlagts med fokus på näringsretention och biologisk mångfald. Under senare tid har även klimatanpassning blivit en viktig och aktuell fråga. Projektet syftade till att utvärdera dessa våtmarker för att undersöka möjligheterna att öka deras flödesdämpande förmåga. Genom att förbättra utloppet i sju av de befintliga dammarna har deras flödeskapacitet kunnat ökas. Den totala kapaciteten i dessa dammar har därmed ökat med cirka 15 000 m³.

Styrelsen beslutar

- att godkänna LONA slutrapporten och publicera på hemsidan, samt
- att lägga informationen till handlingarna

3.4

Ekonomisk ersättning vid Ladugårdsmarken 2:15

Bilaga 3.4

Christoffer informerade om en våtmarksanläggning som byggdes för 20 år sedan och som visade sig ha felaktigt utförd dränering, vilket har lett till långvariga problem. Problemen påpekades först 2005 och delvis åtgärdades 2007, men det kvarstående bristerna med dräneringen. Trots att preskriptionstiden nu har gått ut, har Vattenrådet beslutat att betala 100 000 kr i ersättning till markägaren som en gest av god vilja. Styrelsen underströk att detta är en engångslösning och inte ska bli ett prejudikat för framtida fall.

För att undvika liknande problem i framtiden har ett PM tagits fram som innehåller riktlinjer för förbättrad dokumentation och kommunikation under entreprenader. I PM ställs krav på att entreprenören fotodokumenterar våtmarkens anläggning och att markägaren ska vara delaktig under hela entreprenaden, inklusive slutbesiktningen. Markägaren ska också ges möjlighet att markera ut sina ledningar för att undvika framtida missförstånd och säkerställa att arbetet genomförs korrekt.

Styrelsen beslutar

- att på Ladugårdsmarken 2:15 anlade vattenrådet en dammanläggning år 2003 där entreprenören missade en väsentlig anslutning under mark. Veterligt framförde berörd arrendator klagomål på bristande funktion år 2005. Sedan dess har det nu gått 19 år varför styrelsen anser att aktuellt skadeståndsanspråk vara preskriberat. Skadan har uppskattats till ca 200 000 kr genom skördeföruster under åren. För att visa god vilja erbjuder styrelsen en ersättning på halva vägen eller 100 000 kr. Detta beslut är en engångsföreteelse och kan inte åberopas
- att godkänna förslag till PM, samt
- att lägga informationen till handlingarna

3.5 **Upphandling av konsult till åtgärdsprogrammet 2025–2027**

Rebecka Nilsson från Ekologigruppen lämnande rummet.

Isak informerade angående konsultupphandlingen för åtgärdsprogrammet för 2025–2027. Upphandlingen lades ut 2024-07-01 och sista anbudsdagen var 2024-08-30. Ett anbud har inkommit och har utvärderats med avseende på krav, pris samt kompetens och erfarenhet. Kansliet förespråkar anbudsgivare nr 1 som uppfyllde kraven, lämnade ett rimligt timpris och hade den erfarenhet och kompetens som efterfrågades.

Styrelsen beslutar

- att tilldela anbud nummer 1 för konsultuppdraget av Höje å åtgärdsprogram 2025–2027. Efter beslutet om tilldelning meddelades det att Ekologigruppen tilldelades uppdraget samt att Rebecka Nilsson tilläts återansluta till sammanträdet.
- att lägga informationen till handlingarna

3.6 **Vallkärrabäcken helhetsgrepp**

Isak informerade att Vattenrådet har startat ett samarbete med dikningsföretaget, Lunds kommun och VA Syd för att åtgärda problemen i vattendraget. VA Syd fokuserar på kortsiktiga åtgärder tillsammans med dikningsföretaget, medan vattenrådet har hand om långsiktiga lösningar.

Styrelsen beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

4. **Flödesgruppen**

Inget nytt att ta upp

5. **Vattenförvaltning**

5.1 **Sege å vattendragsförbund och Vattenråd kansliövergång till Lunds kommun**

Sara Ripa, ordförande för Sege å vattendragsförbund och Vattenråd, informerade att den 16 augusti beslutades att förflytta kanslifunktionen till Lunds kommun. Syftet med flytten är att stärka samarbetet och främja kunskapsutbyte inom vattenvårdsarbetet. Det betonades att den ordinarie verksamheten inte kommer att påverkas av förändringen. Flytten är planerad att ske efter årsskiftet, och tre anställda kommer att följa med övergången till Lunds kommun. Tekniska nämnden fattade ett beviljande beslut den 17 september.

Styrelsen beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

5.2 **Personalförändringar inom Höje å vattenråd**

Isak informerade att han numera är tillsvidareanställd hos Sege å vattendragsförbund och vattenråd, men jobbar kvar 50 % hos Höje å vattenråd fram tills årsskiftet. Till dess är Elin är tillbaka på 25 %, för att sedan återvända till 100 % efter årsskiftet.

Styrelsen beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

6. Recipientkontroll

6.1 **Upphandling av konsult för recipientkontrollen 2025–2027**

Elin berättade att upphandling av konsult för genomförande av recipientkontrollen 2025–2027 ligger ute.

Styrelsen beslutar

- att arbetsutskottet ges delegation att besluta om tilldelning av konsult för att genomföra recipientkontrollprogram 2025–2027, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

7.1 Utredning av vattenrådets momshantering

Bilaga 7.1

Christoffer presenterade en sammanfattning av en momsutredning som utförts av Ernst & Young (EY). Bakgrunden till utredningen är att Skatteverket har ifrågasatt momshanteringen hos andra vattenråd, vilka tillämpar samma praxis som Höje å vattenråd. Inget officiellt beslut har ännu fattats av Skatteverket, men en tjänsteperson har gjort en preliminär bedömning, vilket föranlett osäkerheten med nuvarande momshantering.

I utredningen framkommer att ny EU-lagstiftning, som går före svensk lag, ger ideella föreningar möjlighet att momsregistrera sig om de uppfyller vissa kriterier, exempelvis att bedriva allmännyttig verksamhet.

Det är viktigt att andra vattenråd, som Höje å, Kävlingeån och Sege å, följer samma process. Lunds kommun stödjer denna strategi och förespråkar att EY tar kontakten med Skatteverket för att förbereda vattenråden på att eventuellt momsregistreras.

Om vattenrådet momsregistreras kommer det innebära att inkommande moms från konsulter och entreprenörer ska hanteras, och utgående moms ska läggas på medlemsavgifterna som betalas av kommunerna. Kommunerna kan sedan dra av denna moms genom sitt kommunkontosystem.

Styrelsen beslutar

- *med hänvisning till EY:s analys - särskilt uppgiften att EU nyligen bekräftat att en ideell förening kan ha en ekonomisk verksamhet - förordar styrelsen att Höje å vattenråd anmäler för momsregistrering från den 1 januari 2025. Det innebär att vattenrådet efter årsskiftet fakturerar alla avgifter inkl. moms (utgående moms). Eftersom över året ankommande fakturor alltid inkluderar moms (ingående moms) och statens bidrag är utan moms kommer vattenrådet återkräva moms från Skatteverket. Ett definitivt beslut förväntas på styrelsemötet i november.*

Styrelsen uppmanar samtidigt Lunds kommun att förankra ett sådant beslut hos berörda medlemskommuner.

Styrelsen uppdrar samtidigt EY att hos Skatteverket förbereda en ansökan om momsregistrering.

7.2 Budgetuppföljning 2024

Bilaga 7.2

Isak informerade om budgetuppföljningen för 2024 och konstaterade att recipientkontrollen hittills ser ut att hålla budgeten. Kostnaderna för administration har ännu inte rapporterats för recipientkontrollen, vattenförvaltning eller åtgärdsprogrammet, eftersom dessa uppgifter inte har inkommit från Lunds kommun än.

Kostnaderna för åtgärdsprogrammet, särskilt relaterade till entreprenad, kommer att överskrida budgeten. Detta beror på att projektet Gullåkra mosse har visat sig bli dyrare än förväntat, vilket även gör att kostnaderna för entreprenadkontroller även kommer att öka, då arbetet med Gullåkra mosse har krävt betydande arbetsinsatser.

Styrelsen beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

7.3 Nordiska ministerrådet

Kansliet har fått förfrågan att presentera vattenrådets arbete med naturbaserade lösningar för Nordiska ministerrådet den 27e september. Helena Björn kommer även hålla guidning i Lomma samt informera kort om kommunens samarbete med vattenrådet.

Styrelsen beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

7.4 Övrigt

Christoffer skickar med handlingar kring utredningen om kansliflytt för Sege å vattendragsförbund och vattenråd

Styrelsen beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

7.5 Förslag på sammanträdestider 2025

Styrelsen		
09:00 på tisdagar	2025-02-11	Staffanstorps
	2025-04-15	Teams
	2025-05-27	Årsstämma, Habo gård
	2025-09-16	Lund
	2025-11-25	Teams
Arbetsutskottet		
10:00 via Teams	2025-01-28	Teams
	2025-04-01	Teams
	2025-09-02	Teams
	2025-11-11	Teams
Berednings/flödesgrupp		
13.00 på tisdagar i Lund	2025-01-21	Bruksgatan 22, Sockerbetan
	2025-03-11	Bruksgatan 22, Sockerbetan
	2025-06-10	Bruksgatan 22, Sockerbetan
	2025-08-26	
	2025-10-14	
	2025-12-09	

Styrelsen beslutar

- att godkänna föreslagna sammanträdestider för 2025, samt
- att lägga informationen till handlingarna

7.6 Sammanträdestider 2024

Styrelsen		
09:00 på tisdagar	2024-09-17	Kristallen, Lund
	2024-11-26	Teams
Arbetsutskottet		
09:00 via Teams	2024-11-12	Teams
Berednings/flödesgrupp		
OBS! 8:30 torsdag	2024-10-17	Bruksgatan 22, Sockerbetan
13:00 på måndagar i Lund	2024-12-09	Bruksgatan 22, Sockerbetan

Styrelsen beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

7.7

Publicering av protokoll

För att kunna lägga ut protokollet från mötet på hemsidan behöver styrelsen godkänna publiceringen.

Styrelsen beslutar

- *att godkänna att protokollet publiceras på hemsidan*

För

HÖJE Å VATTENRÅD

Carl von Friesendorff
Ordförande

Isak Nyborg
Sekreterare

Sara Ripa
Justerare

Följande handlingar har undertecknats den 8 oktober 2024

HVR Styrelsen Protokoll 2024-09-17.pdf
(534037 byte)
SHA-512: a1bfb36da5d118efd5bdcdc5688822afe43e9
0ebe217c4a772e2f3c77aa34d064299e211f92b0c377fc
5ebe29ec81147ca5e336433391373549b57ca2687521d

Underskrifter

2024-10-06 15:26:25 (CET)

Carl von Friesendorff

carl@friesendorff.se
Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2024-10-06 13:41:19 (CET)

Isak Nyborg

isak.nyborg@lund.se
Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2024-10-08 14:07:08 (CET)

Sara Ripa

sara.ripa@svedala.se
Undertecknat med e-legitimation (BankID)

Undertecknandet intygas av Assently

HVR Styrelsen Protokoll 2024 09 17

Verifiera äktheten och integriteten av detta undertecknade dokument genom att skanna QR-koden till vänster.

Du kan också göra det genom att besöka <https://app.assently.com/case/verify>

SHA-512:

c70e8334f324b5e978d89f30b91561c0a86ee8bacf2a01153c646e9f09e2fc4aa1c62bf2a1700515f6ac825577f441ea259247883e96c9989520cc78dae2349

Om detta kvitto

Dokumentet är elektroniskt undertecknat genom e-signeringsplattformen Assently i enlighet med eIDAS, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014. En elektronisk underskrift får inte förvägras rättslig verkan eller giltighet som bevis vid rättsliga förfaranden enbart på grund av att underskriften har elektronisk form eller inte uppfyller kraven för kvalificerade elektroniska underskrifter. En kvalificerad elektronisk underskrift ska ha motsvarande rättsliga verkan som en handskrivna underskrift. Assently tillhandahålls av Assently AB, org. nr. 556828-8442, Holiändargatan 20, 111 60 Stockholm, Sverige.